

[Hans Kjør.]

port, produktion, beskæftigelse og byggeri i denne periode om, at betydelige kræfter i samfundet er frigjort i disse seneste år. Det er nok ikke uden sammenhæng med de forbedringer, der blev gennemført af denne regering over for de erhvervs-mæssige afskrivninger, støtte til erhvervenes forskning og produktudvikling og den konsekvente egnsudviklingspolitik.

Men mange opgaver står da tilbage, og mange er kun delvis løst. Det gælder først og fremmest bestræbelserne på at frigøre arbejdskraft og kapital til eksport, produktion og omsætning. Men også forureningsbekæmpelsen, arbejdsmarkedspolitikken og den offentlige rationalisering kræver en yderligere målbevidst indsats. Hertil kommer naturligvis løbende en række større og mindre områder, som ustandselig vil kræve forbedringer i et samfund.

Men det er vigtigt, at det sker efter en sådan tilrettelæggelse, at det har sammenhæng med de økonomiske muligheder. Kun ved at gennemføre reformerne i denne nødvendige samordning med de økonomiske muligheder opnår vi en samlet og varig forbedring for samfundet som helhed og for den enkelte.

Vi vil også være med til at forbedre og udbygge vort demokrati, men vi vil værne om dets grundelementer. Derfor er det beklageligt, at en minoritet benytter den demokratiske frihed til at angribe systemets beståen med udemokratiske midler. Vi får stadig nye og tydeligere beviser på, at disse kræfter fremkalder reaktionære kræfter, der er lige så lidet ønskelige og lige så stor en trussel imod vor demokratiske frihed.

Mit parti anerkender, at vi kan være politisk uenige om målsætningerne, om de ting, vi vil sætte ind for at opnå vores målsætninger, det er jo parlamentarisme. Men vi vil af al kraft modvirke de yderliggående kræfter til begge sider, som tegner sig i nutiden, og som i sidste instans truer vore grundlæggende frihedsbegreber.

Enggaard: Når vi ser tilbage på den første del af denne samling, vil man se, at den har været præget af en stadig stærkere og skarpere konfrontation mellem regeringspartierne på den ene side og oppositionens partier på den anden. Dette har ikke været

noget ønske fra venstres side. Tværtimod kan vi beklage, at det ikke i større udstrækning har været muligt at samle kræfterne her i folketinget til en fælles indsats mod de problemer, som vi alligevel er fælles om. Disse problemer fremstår utvivlsomt for en dels vedkommende for befolkningen med en sådan alvor, at man dér vil have et ønske om, at der havde været et større samarbejde og været arbejdet i større enighed.

Jeg er ikke enig med hr. Per Hækkerup i, at skylden for dette manglende samarbejde påhviler regeringen. Jeg føler ikke, at vi i afgørende spørgsmål har mødt nogen væsentlig forhandlingsvilje fra socialdemokratiets side. Men på ét område, udenrigspolitikens område, vil jeg glæde mig over, at der i de afgørende spørgsmål fremdeles er overensstemmelse mellem de fire såkaldte gamle partiers opfattelse og holdning. Bevarer, vi har måttet stemme her i salen, om vi finder, at Nordvietnam bør anerkendes nu, og andre i den store sammenhæng mindre ting. Venstre lægger vægt på, at denne overvejende overensstemmelse om udenrigspolitikken kan fortsætte til fordel for at opnå en række resultater for landet.

Danmarks placering i FN's arbejde er et sådant område. Nødvendigheden af et dansk medlemskab af Atlantpagten er et andet område, hvor enighed i opfattelsen går tværs over skellet mellem regeringspartierne og det store oppositionsparti.

Det tjener ikke noget fornuftigt formål at søge nuancer i opfattelsen om vor udenrigs- og forsvarspolitik gjort til mere end de nuancer, det trods alt drejer sig om. Vi er enige i de helt afgørende ting; herunder i ønsket om, at vi opnår en reel afspænding, når engang forudsætningerne er tilvejebragt for det.

Den vigtigste udvikling i dansk politik i disse måneder sker utvivlsomt omkring bestræbelserne for at udvide De europæiske Fællesskaber med yderligere 4 lande, deriblandt Danmark. Dette er for venstre en meget stor sag, som vi har ønsket realiseret i mere end 10 år. Vi glæder os oprigtigt i anledning af det gennembrud, som synes sket i forhandlingerne om udvidelsen af De europæiske Fællesskaber, og vi lægger megen vægt på, at optagelsesforhandlingerne føres på baggrund af en overvejende enighed mellem de fire partier, som hidtil har båret an-